DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis sextâ mensis Martii, anno Domini M. DCC. LXXXIII.

Mº. LUDOVICO-CLAUDIO GUILBERT,
Pharmaciæ Professore, Doctore Medico, Præside.

An Ambitio noceat sanitati?

I.

A libero placidoque omnium corporis functionum exercitio sanitatem pendere, quid certiùs? quid evidentiùs? At proh dolor! quot infortuniis quantâque malorum congerie, obruitur humana conditio! vix intèr tot hominum millia, quidam incolumes brevissimum vitæ cursum percurrunt. Alii sanitatem quam ipsis amica dederat natura, violentis animi affectibus effundere amant; alii verò languentem ingratamque emendantes naturam perfectâ animi æqualitate ac serenitate denegatam sanitatem acquirunt. Sed heu! quàm multiplices sunt fontes quibus erumpunt mala! quàm verò raræ è quibus extrahitur felicitas! Crederes hominem tot ærumnis pressum in hoc terrarum orbe esse positum ut sempèr cùm sorte colluctetur. At ut infinita sileamus mala quibus obnoxii jacent miseri mortales, nobis fert animus violentissimum animi affectum expromere, ambitiosæque mentis deliria & effectus delineare.

II.

INTER varios animi affectus, nullus sanè violentiùs hominem exagitat, nullus sanitatem certiùs subvertit, quàm vesana ambitio, ex duobus principiis quæ à se invicem divelli ne-

queunt, homo conflatur. Alterum ſpirituale; alterum verò corporeum. Ex æquo ac reciproquo intèr ſe conſenſu pendet ſanitas. Sic voluit ſupremum numen. Felices nimiùm quibus à naturâ conceſſum fuit tranquillos ſoles agere! non illos ſollicitat impatiens honorum ardor, non famæ aut laudum cupido inſana, nec divitiarum fames inſatiabilis. At parvo contenti alienamque non detrahentes famam nec fortunam invidentes, ſani atque hilares fauſtiſſimam ducunt vitam. Sol ſerenus ipſis exurgit, ſerenusque cadit, & cùm nox tenebris ſilentes terras involvit, ſomnos invitat leves non ambitioſæ mentis tranquillitas. O Philoſophe vates tu ſolus placidæ vitæ delicias adumbrare vales! O deſperanda perfectio, frangendique penicilli! *Beatus ille qui procùl negotiis*, &c. &c. &c. Quam lugenda verò, quàm miſerabilis ambitioſi vita? Nunquam contentus, pèr extrema irruens, aut præſenti felicitate frui neſcit, aut futuram ſpe devorat, infelix ſempèr. Sibimet ipſe mentiens, modò irrequieto cultu fortunam audax laceſſit, modò honores ſuperbus affectat, aut famam laudeſve inhians captat. Stare neſcit, nullusque ipſi eſt in rebus modus. ardet, æſtuat, felicemque ſucceſſum vix obtinet, novum efflagitat. Alieno ſucceſſu intabeſcit. Parentes, amicos, Patriam, modò proſpera rideat fortuna, ſi utile eſt crudelis perdet; imò etiam avidâ futuri patrimonii ſpe accenſus, paternos dies impius numerat, increpatque cœlum quòd tam longam annorum ſeriem, parentibus conceſſerit. Fruſtrà devinciunt illum ſacra ſocietatum jura; propoſiti non tenax, ſacramenti immemor, honoris oblitus, jura calcabit perjurus. Quos utiles quondam futuros prævidet, cupidis demulcet blanditiis. Eoſdem mutato rerum ordine inutiles factos ſalutantes ignorat, aut inſolenti faſtu dedignatur; adhùc nimium felices, ſi ſortis participes illos non accuſat. Diem perdidi, dicebat Titus generis humani parens, hodiè neminem beatum feci. Ambitioſus verò, me miſerum exclamat demens, diem perdidi, hodiè nullos ho-

nores, nullum titulum obtinui divitiaſve nullas comparavi imò etiam novam mentem non concepi. Sic totum vitæ curriculum ambitioſus percurrit.

I I I.

SI tot affectus miſerabiles ambitioſum premunt animum, quid de incommodis corporis indè oriundis dicendum? Continuo motu agitatur & exhauritur principium vitale; fervet ſanguis, æſtuant humores, ardeſcitque totum corpus. Alimenta quæ vorat impatiens, non digerit. Hinc flatuum ſævi dolores, moleſti ructus, calor intolerabilis & triſtes curæ. Hinc macies, febris lenta, demùmque tabes ambitioſa. Non ſudor, nec dulcis perſpiratio ambitioſum ſublevant; acris urina, lympha ſpiſſa, bilis inflammata, denique omnes depravati liquores; ſolida exareſcunt, rigida fiunt, & ad convulſivos motus tendunt. Fruſtrà menſis lautiſſimis dapibus exoneratis accumbit ambitioſus; illum ubiquè ſequitur ſatietas, aut vexat ſollicitudo. Si fortè læta intèr pocula tacitam mentem gaudia quædam pertentant, vel novus honos, vel recens titulus, vel divitiæ illo ferè inſtanti comparatæ inſolitum extorquent riſum. At brevì avolant riſus natales locos quæſituri. His ſuccedunt edaces curæ, appetitum proſternentes, vires ſuffocantes miſerumque perpetuò mortem intèr & vitam agitatum deſerentes. Aſpicias ambitioſum; oculi cavi & dubii, frons contracta, rugiſque aſpera, facies torva vel mendaci riſu demulcens, macies ac livor in corpore toto; fugiunt dulces ſomni, fugitque exterrita voluptas.

I V.

QUANDO quidem ſollicitudo indefeſſum ambitioſi vultur tacitos non ſinat iredies; agedum inſomnes agat noctes, irrequietos ducat dies, invidiâ marceſcat, in novâ quotidiè ruat flagitia. Demens! non tangitur aureâ animi

tranquillitate, ſola vitæ fugientis felicitas, unicumque vivendi ſolamen. Reverà ridet ipſi fortuna ; fulgent mendaci fuco honores, tituli. Sed eheu *tollitur in altum ut lapſu graviore ruat.* Jam jam graves morbi, ambitioſo graviores incumbunt ; ſanitaſque ſi firma ac valida ſit, brevi exhauſta evaneſcit ; ſi debilis & imbecilla, aut debilior fit aut etiam extinguitur. Cùm tanta ambitioſum urgeant mala, nemo ſanè tam parum ſuî amans, ut mentem ſuam ab ambitione non præcaveat, nemo tam inſanus ut beatum ſe exiſtimet, quamvis proſpera faveat fortuna, ſi ſanitatem amiſerit. Bonâ enim ſine valetudine non ridet ver amœnum, non mollia prata frigetque venus & vita vitæ ſepulcrum eſt.

V.

NON me latet quoſdam homines ità fuiſſe à naturâ comparatos, ut impunè ambitioni toti ſe devoverint. Quid indè ? An tentandum eſt fatum ferè ineluctabile ? Alexander adhùc infans, orbis terrarum ſtragem jàm corde agitabat, lacrimasque effundebat ſi quis victorias Philippi patris ſui recitaſſet ; querebatur amens, Regem Macedoniæ totiès victorem, nil ipſi debellandum ſi pergeret eſſe relicturum. Attamen ardentiſſimâ ambitione flagrans longam fortaſſè protuliſſet vitam, ni flagitiis omnibus ſeſe inquinaſſet. Sed quàm rarò reperias homines ambitione vexatos morborum prorſùs immunes !

Si pauci admodùm integri ac incolumes ambitioſi vivunt, inconcuſſum non minùs remanet, ambitionem peſſimum eſſe vitæ venenum. Nihil ergò impedit concludere.

Ergò Ambitio ſanitati nocet.

Proponebat Pariſiis, JOANNES-BAPTISTA-ADRIANUS ROZE DELEPINOY, Senonenſis, Doctor Medicus Rhemenſis, Saluberr. Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, Thæſeos Autor.
A. R. S. H. 1783. AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Typographi 1783.

